

177/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2022. november 8.

A Bíróság ítélete a C-704/20. és a C-39/21 sz. egyesített ügyekben | Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Az őrizet hivatalból való vizsgálata)

A nemzeti bíróság köteles hivatalból felülvizsgálni a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárral vagy a menedékkérővel szemben elfogadott őrizeti intézkedés jogszerűségét

Az uniós jogból¹ az következik, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező vagy valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár őrizetére vagy őrizetének fenntartására vonatkozó intézkedés elfogadása tekintetében számos jogszerűségi feltételt tiszteletben kell tartani

Algéria, marokkói és sierra leonai állampolgársággal rendelkező személyek különböző holland bíróságok előtt vitatták a velük szemben elfogadott őrizeti intézkedést.

A holland államtanács és a 's-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság a Bíróságtól azt kérdezte, hogy az uniós jog kötelezi-e a bíróságokat arra, hogy hivatalból vizsgálják az őrizeti intézkedés jogszerűségére vonatkozó feltétel esetleges megsértését, ha arra az érintett személy nem hivatkozott.

A Bíróság a mai napon hozott ítéletében először is emlékeztet arra, hogy a harmadik országbeli állampolgár bármely őrizete – akár a jogellenes tartózkodást követő kiutasítási eljárás keretében, akár a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálása keretében, akár az ilyen védelmet kérelmező személynek a kérelme megvizsgálásáért felelős tagállamnak való átadása keretében – az említett személynek a szabadsághoz való, az Európai Unió Alapjogi Chartájának a 6. cikkében előírt jogába való súlyos beavatkozásnak minősül.

Következésképpen amennyiben úgy tűnik, hogy az őrizet jogszerűségének feltételei nem teljesültek vagy már nem teljesülnek, az érintett személyt haladéktalanul szabadon kell bocsátani. Ez a helyzet többek között akkor, ha megállapításra kerül, hogy – az adott esettől függően – a kiutasítási eljárást, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására irányuló eljárást vagy az átadásra vonatkozó eljárást már nem a megkövetelt gondossággal hajtják végre, vagy az őrizeti intézkedés nem, vagy már nem arányos.

A Bíróság hangsúlyozza továbbá, hogy a külföldiek őrizete területén az uniós jogalkotó nem szorítkozott a közös anyagi jogi normák megállapítására, hanem a hatékony bírói jogvédelem elve alapján olyan közös eljárási szabályokat is bevezetett, amelyek célja annak biztosítása, hogy minden tagállamban álljon fenn olyan rendszer, amely lehetővé teszi az illetékes igazságügyi hatóság számára, hogy adott esetben hivatalból történő vizsgálatot követően szabadon bocsássa az érintett személyt, amint úgy tűnik, hogy az őrizete nem vagy már nem jogszerű.

¹ Konkrétan a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 348., 98. o.), és a nemzetközi védelmet kérelmező személyek befogadására vonatkozó előírások megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 96. o.), az Európai Unió Alapjogi Chartájának 6. cikkével (a szabadsághoz való jog) összefüggésben.

Következésképpen az őrizeti intézkedés jogszerűségének a felülvizsgálatára hatáskörrel rendelkező igazságügyi hatóságnak figyelembe kell vennie a tudomására hozott, és a nemzeti joga alapján általa meghozandónak vélt eljárási intézkedések keretében kiegészített vagy megvilágított valamennyi – többek között ténybeli – elemet, és ezen elemek alapján adott esetben meg kell állapítania az uniós jogból származó jogszerűségi feltétel megsértését, még akkor is, ha azt az érintett személy nem vetette fel. E kötelezettség nem érinti az említett igazságügyi hatóság arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a kontradiktórius eljárás elvének megfelelően fel kell hívnia az egyes feleket arra, hogy e feltétellel kapcsolatban fejtsék ki álláspontjukat.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Kövesse a híreket!

